

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/177/НА- СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ахлах аудитор Б.Должмаа Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг.....	3
Аудитын гол асуудал	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
5.1 Төлбөрийн акт	16
5.2 Албан шаардлага	17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.22 № 2/19
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй, 2023 онд 70426 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд 344,298.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 340,231.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, өөрийн орлогоор 10,000.0 мянган төгрөг оруулахаас гүйцэтгэлээр 6,748.1 мянган төгрөгийг оруулж, орлогын төлөвлөгөө 3,251.9 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Байгууллагын санхүүгийн тайланд нийгмийн даатгалын шимтгэл, Жинст сумын Эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийн худалдан борлуулсан үнийн дүнг төсөвт бүрэн төвлөрүүлээгүй байгааг авлагаар бүртгээгүй, шатахууны тайланг буруу тайлагнасан зэрэг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлаас хэтрээгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээх бөгөөд Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг Баянхонгор аймгийн Засаг дарга 93.3 хувиар үнэлсэн байна.

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан, бараа материалын тайланг буруу тайлагнасан зөрчил бүрэн арилаагүй, 2023 онд давтан илэрсэн тул байгууллагын нягтлан бодогчид Төрийн аудитын тухай хуульд заасны дагуу хариуцлага тооцох албан шаардлага өгсөн.

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	43,766,684.00	41,214,497.48
33	АВЛАГА	0	142,394.48
33500	Бусад авлага	0	142,394.48
33510	Байгууллагаас авах авлага	0	142,394.48
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	43,766,684.00	41,072,103.00
35400	Хангамжийн материал	43,766,684.00	41,072,103.00
35410	Бичиг хэргийн материал	348,899.00	533,499.00
35420	Аж ахуйн материал	13,417,785.00	10,538,604.00
35470	Бусад хангамжийн материал	30,000,000.00	30,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	10,238,191,588.12	11,970,194,104.10
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	10,238,191,588.12	11,970,194,104.10
39200	Биет хөрөнгө	10,231,801,288.12	11,963,803,804.10
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	13,466,997,466.21	16,077,448,855.21
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,402,068,872.73	-4,289,035,162.97
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	852,012,390.06	850,177,806.06
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-758,947,806.61	-740,432,690.82
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	54,517,335.00	52,816,435.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,769,524.28	-33,493,002.29
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	20,271,120.00	20,271,120.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,377,890.38	-15,295,854.38
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	61,321,341.50	61,321,341.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,472,570.65	-20,293,343.21
39217	Ном	318,300.00	318,300.00
39300	Биет бус хөрөнгө	6,390,300.00	6,390,300.00
39301	Програм хангамж	450,000.00	450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-450,000.00	-450,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,390,300.00	6,390,300.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	10,281,958,272.12	12,011,408,601.58
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,335,000,000.00	3,367,922,696.49
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,335,000,000.00	3,367,922,696.49
42200	Урт хугацаат зээл	4,335,000,000.00	3,367,922,696.49
42210	Төгрөг	4,335,000,000.00	3,367,922,696.49
42242	Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/	4,335,000,000.00	3,367,922,696.49
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,946,958,272.12	8,643,485,905.09
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,946,958,272.12	8,643,485,905.09
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	847,034,181.64	3,543,561,814.61
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,676,497,408.85	1,814,111,485.15
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-829,463,227.21	1,729,450,329.46
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	5,099,924,090.48	5,099,924,090.48
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	10,281,958,272.12	12,011,408,601.58

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	397,813,235.00	3,672,817,892.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	192,509,135.00	3,337,536,592.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	192,509,135.00	3,337,536,592.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	102,323,800.00	683,919,787.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	102,323,800.00	683,919,787.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	88,957,335.00	2,653,616,805.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	1,228,000.00	0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	205,304,100.00	335,281,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	17,600,000.00	982,800.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,600,000.00	982,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	187,704,100.00	334,298,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	187,704,100.00	334,298,500.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,227,276,462.21	1,936,031,714.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,227,276,462.21	1,936,031,714.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,133,354,216.64	1,255,561,728.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	147,647,000.00	262,010,125.18
210101	Үндсэн цалин	110,409,175.00	149,471,225.18
210102	Нэмэгдэл	22,646,139.00	95,378,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,930,000.00	17,160,000.00
210104	Урамшуулал	661,686.00	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,416,244.38	32,299,244.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,510,348.10	22,541,669.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,476,499.01	2,619,894.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,181,199.08	2,095,775.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	295,299.11	495,951.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,952,899.08	4,545,952.39
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	180,000.00	120,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	180,000.00	120,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,642,161.43	18,435,399.02
210401	Бичиг хэрэг	4,642,160.00	5,535,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,000,000.00	9,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,800,001.43	2,699,999.02
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0	500,000.00
2105	Нормативт зардал	1,500,000.00	0
210502	Хоол, хүнс	1,500,000.00	0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,850,000.00	2,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,850,000.00	2,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,201,300.00	13,904,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,201,300.00	13,904,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	25,587,934.00	5,439,537.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,088,870.00	4,950,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	121,525.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	199,064.00	275,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	0	92,512.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	920,329,576.83	920,853,422.36
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	312,360.00	0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	920,017,216.83	920,853,422.36
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	93,922,245.57	680,469,986.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	92,282,900.00	678,154,447.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	92,282,900.00	678,154,447.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	139,345.57	815,539.80
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	139,345.57	815,539.80
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-829,463,227.21	1,736,786,177.12
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0	7,335,847.66
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	4,166,666.66
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	3,169,181.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-829,463,227.21	1,729,450,329.46

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	313,199,770.00	1,019,201,087.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	102,323,800.00	683,919,787.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	102,323,800.00	683,919,787.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	102,323,800.00	683,919,787.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	92,282,900.00	0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,040,900.00	683,919,787.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	210,875,970.00	335,281,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	23,171,870.00	982,800.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,600,000.00	982,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,571,870.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	187,704,100.00	334,298,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	187,704,100.00	334,298,500.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	307,336,770.00	1,015,795,287.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	307,336,770.00	1,015,795,287.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	213,414,524.43	335,035,300.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	147,647,000.00	262,010,125.18
210101	Үндсэн цалин	110,409,175.00	149,471,225.18
210102	Нэмэгдэл	22,646,139.00	95,378,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,930,000.00	17,160,000.00
210104	Урамшуулал	661,686.00	0

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,358,779.00	32,441,639.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,452,882.72	22,271,201.86
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,476,499.01	2,619,894.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,181,199.08	2,095,775.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	295,299.11	495,951.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,952,899.08	4,958,814.74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	180,000.00	120,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	180,000.00	120,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,557,151.43	18,619,999.02
210401	Бичиг хэрэг	4,557,150.00	5,720,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,000,000.00	9,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,800,001.43	2,699,999.02
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0	500,000.00
2105	Нормативт зардал	1,500,000.00	0
210502	Хоол, хүнс	1,500,000.00	0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,850,000.00	2,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,850,000.00	2,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,201,300.00	13,904,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,201,300.00	13,904,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	25,807,934.00	5,439,537.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,308,870.00	4,950,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	121,525.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	199,064.00	275,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	0	92,512.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	312,360.00	0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	312,360.00	0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	93,922,245.57	680,759,986.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	92,282,900.00	677,461,647.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	92,282,900.00	677,461,647.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	139,345.57	1,798,339.80
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	139,345.57	815,539.80
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	982,800.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	5,863,000.00	3,405,800.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	5,863,000.00	3,405,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5,863,000.00	3,405,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	5,863,000.00	3,405,800.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,863,000.00	3,405,800.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-5,863,000.00	-3,405,800.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	1,193,533,923.02	6,293,458,013.50
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	482,963,485.83	482,963,485.83
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,099,924,090.48	1,676,497,408.85	6,776,421,499.33
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	-829,463,227.21	-829,463,227.21
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	847,034,181.64	5,946,958,272.12
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	847,034,181.64	5,946,958,272.12
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	967,077,303.51	967,077,303.51
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,099,924,090.48	1,814,111,485.15	6,914,035,575.63
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	1,729,450,329.46	1,729,450,329.46
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	3,543,561,814.61	8,643,485,905.09

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	344,298,500.00	340,231,100.20	4,067,399.80	98.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	344,298,500.00	340,231,100.20	4,067,399.80	98.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	342,798,500.00	338,731,100.20	4,067,399.80	98.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	265,344,700.00	262,010,125.18	3,334,574.82	98.74
210101	Үндсэн цалин	152,805,800.00	149,471,225.18	3,334,574.82	97.82
210102	Нэмэгдэл	95,378,900.00	95,378,900.00	0.00	100.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,160,000.00	17,160,000.00	0.00	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,168,100.00	32,441,639.00	726,461.00	97.81
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,554,300.00	22,271,201.86	283,098.14	98.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,653,400.00	2,619,894.59	33,505.41	98.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,122,800.00	2,095,775.87	27,024.13	98.73
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	530,700.00	495,951.94	34,748.06	93.45
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,306,900.00	4,958,814.74	348,085.26	93.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	120,000.00	120,000.00	0.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	120,000.00	120,000.00	0.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,622,000.00	18,619,999.02	2,000.98	99.99
210401	Бичиг хэрэг	5,722,000.00	5,720,000.00	2,000.00	99.97
210402	Тээвэр, шатахуун	9,000,000.00	9,000,000.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,700,000.00	2,699,999.02	0.98	100.00

210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	100,000.00	0.00	100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	600,000.00	0.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,200,000.00	6,195,800.00	4,200.00	99.93
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,700,000.00	3,695,800.00	4,200.00	99.89
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,904,000.00	13,904,000.00	0.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,904,000.00	13,904,000.00	0.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,439,700.00	5,439,537.00	163.00	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,950,500.00	4,950,500.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	121,600.00	121,525.00	75.00	99.94
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,000.00	275,000.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	92,600.00	92,512.00	88.00	99.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	344,298,500.00	340,231,100.20	4,067,399.80	98.82
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	334,298,500.00	333,482,960.20	815,539.80	99.76
320001	Орон нутгийн төсвөөс	334,298,500.00	333,482,960.20	815,539.80	99.76
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	10,000,000.00	6,748,140.00	3,251,860.00	67.48
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	6,748,140.00	3,251,860.00	67.48
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	13.00	13.00	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	8.00	8.00	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	13.00	13.00	0.00	100.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	0.00	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4.00	4.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	982,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	982,800.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	982,800.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	982,800.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	982,800.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	982,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	982,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	982,800.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ нь "Орон нутгийн төсөвт байгууллагууд болон Төрийн өмчийн оролцоотой орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрын өмч, хөрөнгийн харилцааг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн хүрээнд зохицуулах мөн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тогтолцоог олон улсын стандартад хүргэж, бүх шатны төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад хэмнэлт, үр ашиг, ил тод байдал, харилцан тайлагнах болон хариуцлагын зарчмуудыг баталгаажуулж, авлига гарах нөхцөлийг бууруулах, дотоодын үйлдвэрлэгч, гүйцэтгэгчийг дэмжих шударга өрсөлдөөнийг өрнүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх замаар эдийн засгийн хөгжлийг хурдасгахад дэмжлэг үзүүлэх" эрхэм зорилготой тус байгууллага нь төрийн захиргааны 9, төрийн үйлчилгээний, нийт 13 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Тайлант онд хөрөнгө захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг дарга Ц.Идэрмөнх, 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Л.Дуламсүрэн нар зурж, нярваар архив, бичиг хэргийн ажилтан М.Пүрэвдулам ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь Төсвийн тухай, Төрийн албаны тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Шилэн дансны тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай, Байгууллагын нууцын тухай, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай, Гамшгаас хамгаалах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай, Зөрчлийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Архивын тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай болон Татварын багц хуулиудыг мөрдөж үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг үргэлжлүүлэн мөрдсөн;
- Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолоор албан хаагчдын цалин нэмэгдсэн байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авсан ба дотоод аудит гүйцэтгээгүй тул аудитад ашиглах баримт материал байхгүй, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөж буй Баянхонгор аймгийн СТСХ-ээс бэлтгэж гаргасан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,729,450.3 мянган төгрөгөөр буюу 116.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
А	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	-	0
Авлага	-	142.4	142.4
Бараа материал	43,766.7	41,072.1	(2,694.6)
Үндсэн хөрөнгө	14,462,278.3	17,069,194.2	2,606,915.9
Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,224,086.7)	(5,099,000.1)	(874,913.4)
Нийт хөрөнгө	10,281,958.3	12,011,408.6	1,729,450.3
Өр төлбөр	4,335,000.0	3,367,922.7	(967,077.3)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	5,946,958.3	8,643,485.9	2,696,527.6
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	10,281,958.3	12,011,408.6	1,729,450.3

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын санхүүгийн тайлан

Дээрх хүснэгтээс харахад Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан дансад нь авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, Засгийн газрын хувь оролцоо данс байна.

Оны эцэст тус байгууллага нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлагатай гарсан байхад санхүүгийн тайланд авлагыг тусгаагүй байсан зөрчил аудитаар илэрч, санхүүгийн тайланд 142.4 мянган төгрөгийн авлагыг нэмэгдүүлэн аудитлав.

Бараа материалын оны эцсийн үлдэгдэл өмнөх оноос 2,694.6 мянган төгрөгөөр буурч, 41,072.1 мянган төгрөг болсон нь өмнөх оны бараа материалаас зарцуулсантай холбоотой байна.

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын үндсэн хөрөнгө өмнөх оноос 2,606,915.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь тайлант жилийн зардлаас 3,405.8 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авсан, эрх бүхий байгуулагуудын шийдвэрээр 2,653,616.8 мянган төгрөгийн 10 үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд тус байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй “Чандмань Баянхонгор” ХК-ийн урт хугацаат өр төлбөрийг Сангийн яамнаас хоорондын тооцоогоор бууруулсантай холбоотой өр төлбөрийн дүн 967,077.3 мянган төгрөгөөр буурч 3,367,922.7 мянган төгрөг болсон байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл тайлант үеийн үр дүнгийн 1,729,450.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн, урт хугацаат зээлийн өр төлбөрийг 967,077.3 мянган төгрөгөөр бууруулсантай холбоотой өмнөх үеийн үр дүн дансанд өөрчлөлт орж, Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 8,643,485.9 мянган төгрөг болсон байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 357,241.5 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 10,000.0 мянга, нийт зарлагыг 367,241.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг 82,413.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, 274,828.5 мянган төгрөгөөр баталсан нь цалингийн зардлыг хасч баталснаас шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 69,740.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн тодотгож, 344,298.5 мянган төгрөгөөр баталсан нь Засгийн газрын тогтоолоор цалин нэмэгдсэн, хангамж, бараа материалын зардал, томилолтын зардлуудыг нэмэгдүүлэн баталсантай холбоотой байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг бүрэн авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөө 3,251.8 мянган төгрөгөөр тасарсан ба үүнээс шалтгаалан төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 340,231.1 мянган төгрөг буюу нийт төлөвлөсөн зардлын 98.8 хувьтай байсан, оны эцэст зардлын хэмнэлтийн 815.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 3. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл (мянган төгрөгөөр)

№	Хөтөлбөр арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	265,344.7	262,010.1	3,334.6	98.9
2	Ажил олгогчоос төлөх НДШ	33,168.1	32,441.6	726.5	99.9
3	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	120.0	120.0	-	100.0
4	Хангамж Бараа материалын зардал	18,622.0	18,620.0	2.0	100.0
5	Эд хогшил урсгал зардал	6,200.0	6,195.8	4.2	100.0
6	Томилолт зочны зардал	13,904.0	13,904.0	-	100.0
7	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,439.7	5,439.5	0.2	100.0
8	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1,500.0	1,500.0	-	100.0
	дүн	344,298.5	340,231.1	4,067.4	

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын төсвийн хэлбэлзэл

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар “Бона Вита” ХХК-ийн түрээсийн төлбөрийн 982.8 мянган төгрөгийн орлого орсныг оны эцэст орон нутгийн дансанд төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газарт 2023 онд худалдан авах ажиллагаа байхгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Должмаа гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газар 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 22-ний өдөр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант жилийн батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэлж, материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны батлагдсан төсвийн 344,298.5 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 3,442.9 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 2,410.1 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн асуудлаар илэрсэн зөрчил өмнөх онд давтагдан гарсан тул байгууллагын нягтлан бодогчид хариуцлага тооцох албан шаардлага өглөө.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан зөрчил илэрч албан шаардлага өгсөн байхад 2023 оны мэдээллээс шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 186,508.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээ, 3,169.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг актлах 1 тушаал болон аудитын тайланг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй зөрчил дахин илэрсэн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын нягтлан бодогчид сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлагыг өгсөн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагад завсрын аудитыг гүйцэтгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар "Хязгаарлалттай" дүгнэлт авч, аудитын тайлангаар 38,933.5 мянган төгрөгийн 3 шийдвэрийг өгсөн, хэрэгжилтийг санхүүгийн тайлангийн FAS системд оруулж, албан бичгээр хариуг ирүүлж, бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	10,325.70	1	10,325.7	100
Албан шаардлага	1	30,255.30	1	30,255.30	100
Зөвлөмж	1	1,467.50	1	1,467.50	100
Залруулга	3	54,501.40	3	54,501.40	100
Нийт дүн	6	96,549.90	6	96,549.90	100

Эх сурвалж: Санхүүгийн тайлангийн FAS систем, ирүүлсэн холбогдох баримт, материал

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын санхүүгийн тайлангийн бусад хангамжийн материал дансанд 2021 онд 30,000.0 мянган төгрөг бүртгэсэн нь аймгийн Онцгой байдлын газрын Ланд-200 маркын суудлын автомашинтай холбоотой, бараа материалд бүртгэлтэй

байгаагаас шалтгаалан тус үндсэн хөрөнгөд элэгдэл тооцохгүй байгаа асуудлыг дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 9,142.4 мянган төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад авлага, бараа материалын тайланд алдааг залруулав.

Залруулсан алдаа:

1. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 142.4 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байгаа нь Иж бүрэн байх, Эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй авлагыг нэмэгдүүлж залруулсан.
2. Тайлант онд зарцуулсан 9,000.0 мянган төгрөгийн шатахууны тайланг байгууллагын нярав шатахууны сар бүрийн тайлангуудыг хасах үлдэгдэлтэй тайлагнасан байхад байгууллагын нягтлан бодогч хяналт тавьж ажиллаагүй байгаа нь Тасалбар болголт гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй тул бараа материалын тайланг залруулсан.

Аудитаар нийт 2,086.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчил² илэрснээс, 2,086.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, өмнөх аудитаар өгсөн шийдвэрүүдийг хангалтгүй биелүүлсэн байгууллагын нягтлан бодогчид хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн дүн 2,086.7 мянган төгрөг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын даргын 2023 оны 68 дугаар захирамжийн дагуу тус байгууллагын дарга 2023 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдөр 3126951 регистрийн дугаартай “Бадамлан асах жаргал” ХХК-тай худалдах, худалдан авах гэрээ байгуулж, Жинст сумын эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг 4,386,670 (Дөрвөн сая гурван зуун наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгөөр худалдан авч, 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн дотор уг төлбөрийг хийхээр гэрээнд заасан байна.

“Бадамлан асах жаргал” ХХК 2023 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдөр 2,300,000 (Хоёр сая гурван зуун мянган) төгрөгийг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дансанд шилжүүлж, 2,086,670 (Хоёр сая наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгийг төлөөгүй байхад санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй, гэрээний биелэлтийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага” гэсэн заалт, Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга, “Бадамлан асах жаргал” ХХК-тай байгуулсан худалдах, худалдан авах гэрээний 3.4 дэх “Худалдан авагч нь гэрээ албан

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

ёсоор байгуулагдсанаас хойш 14 хоногийн дотор буюу 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 18 цаг 00 минутаас өмнө эд хөрөнгийн 4,386,670 төгрөгийг Орон нутгийн өмчийн газрын 100030051006 тоот дансанд шилжүүлнэ” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Жинст сумын Эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг худалдан борлуулсны орлогын 2,086,670 төгрөгийг “Бадамлан асах жаргал” ХХК-аар төлүүлж, Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төлбөрийг төвлөрүүлэх төлбөрийн актыг тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан зөрчил илэрч албан шаардлага өгсөн байхад 2023 оны мэдээллээс шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 186,508.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээ, 3,169.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг актлах 1 тушаал болон аудитын тайланг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй, бараа материалын тайланг зөрүүтэй бэлтгэсэн зөрчлийг 2023 онд давтан гаргасан байна.

Энэ нь Төрийн Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 дахь “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ: цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, Төрийн аудитын тухай хуулийн 42, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын байгууллагаас өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагыг бүрэн биелүүлж ажиллаагүй, зөрчлийг дараа онд давтан гаргаж, албан үүргээ биелүүлж ажиллаагүй байгууллагын нягтлан бодогч Л.Дуламсүрэнд хариуцлага тооцох албан шаардлагыг байгууллагын удирдлагад хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан нягтлан бодогчид талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 142.4 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.	1	142.4					1	142.4				
Байгууллагын нярав 2023 оны шатахууны тайлангуудын хасах үлдэгдэлтэй тайлагнасан байхад байгууллагын нягтлан бодогч хяналт тавьж ажиллаагүй байна.	1	9,000.0					1	9,000.0				
Дүн	2	9,142.4	0	0	0	0	2	9,142.4	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын даргын 2023 оны 68 дугаар захирамжийн дагуу тус байгууллагын дарга 2023 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдөр 3126951 регистрийн дугаартай "Бадамлан асах жаргал" ХХК-тай худалдах, худалдан авах гэрээ байгуулж, Жинст сумын эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг 4,386,670 төгрөгөөр худалдан авч, 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн дотор уг төлбөрийг хийхээр гэрээнд заасан байхад 2,086.7 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.	1	2,086.7	1	2,086.7								
Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан зөрчил илэрч албан шаардлага өгсөн байхад 2023 оны мэдээллээс шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 186,508.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээ, 3,169.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг актлах 1 тушаал болон аудитын тайланг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй, бараа материалын тайланг зөрүүтэй бэлтгэсэн зөрчлийг 2023 онд давтан гаргасан байна.	1	-							1	0		
Дүн	2	2,086.7	1	2,086.7	1	-	0	-	0	0	0	0

---oOo---

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 22 өдөр

Дугаар 14 / А0560238 / БНА
2024 / 177 / АА - СТА - ТУБ

Номгон

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын даргын 2023 оны 68 дугаар захирамжийн дагуу тус байгууллагын дарга 2023 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдөр 3126951 регистрийн дугаартай “Бадамлан асах жаргал” ХХК-тай худалдах, худалдан авах гэрээ байгуулж, Жинст сумын эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг 4,386,670 (Дөрвөн сая гурван зуун наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгөөр худалдан авч, 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн дотор уг төлбөрийг хийхээр гэрээнд заасан байна.

“Бадамлан асах жаргал” ХХК 2023 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдөр 2,300,000 (Хоёр сая гурван зуун мянган) төгрөгийг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дансанд шилжүүлж, 2,086,670 (Хоёр сая наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгийг төлөөгүй байхад санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй, гэрээний биелэлтийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага” гэсэн заалт, Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга, “Бадамлан асах жаргал” ХХК-тай байгуулсан худалдах, худалдан авах гэрээний 3.4 дэх “Худалдан авагч нь гэрээ албан ёсоор байгуулагдсанаас хойш 14 хоногийн дотор буюу 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 18 цаг 00 минутаас өмнө эд хөрөнгийн 4,386,670 төгрөгийг Орон нутгийн өмчийн газрын 100030051006 тоот дансанд шилжүүлнэ” гэснийг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын

5050044

Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.2 дахь “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлсэн, ашиглуулсны төлбөр болон борлуулсны орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн, эсхүл төвлөрүүлээгүй” гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Жинст сумын Эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг худалдан борлуулсны орлогын 2,086,670 (Хоёр сая наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгийг “Бадамлан асах жаргал” ХХК-аар төлүүлж, Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төлбөрийг төвлөрүүлэх.
2. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, нотлох баримтыг 2024 оны 03 дугаар сарын 11-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт¹ ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга Ц.Идэрмөнх, нягтлан бодогч Л.Дуламсүрэн нарт даалгав^{2, 3}.

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ
Б.ДОЛЖМАА

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана"

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 22 өдөр

Дугаар 21/А0560238/БМА
2024/177/НА-СТА-ТМБ

Номгон

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан зөрчил илэрч албан шаардлага өгсөн байхад 2023 оны мэдээллээс шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 186,508,000 (Нэг зуун наян зургаан мянга таван зуун найм) төгрөгийн орлогын гүйлгээ, 3,169,181 (Гурван сая нэг зуун жаран есөн мянга нэг зуун наян нэг) төгрөгийн хөрөнгийг актлах 1 тушаал болон аудитын тайланг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй, бараа материалын тайланг зөрүүтэй бэлтгэсэн зөрчлийг 2023 онд давтан гаргасан байна.

Энэ нь Төрийн Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 дахь “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ: цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх “Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно”, 42 дугаар зүйлийн 42.3-т “Энэ хуулийн 42.1,

5040064

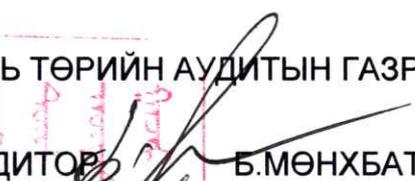
D/2024-ASH

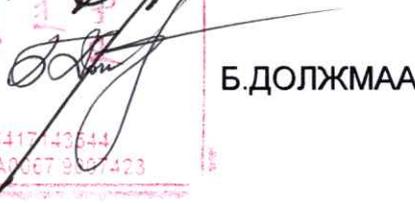
42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.10 дахь “Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэсэн заалтыг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Орон нутгийн өмчийн газрын нягтлан бодогч Л.Дуламсүрэнд хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулж, биелэлтийг 2024 оны 03 дүгээр сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар¹-т ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга Ц.Идэрмөнхөд даалгав².

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АХЛАХ АУДИТОР: Б.ДОЛЖМАА

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор хот, 1 дүгээр баг, Нутгийн удирдлагын ордон. Утас: 7044-2584

² Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно.